

Dosarul nr. 2rc-89/2021

prima instanță: Judecătoria Cimișlia, sediul Central (jud. I. Volcovschi)

instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud. D. Fugenço, L. Caraianu , A. Mironov)

DECIZIE

23 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de reprezentantul Întreprinderii cu Capital Străin „CNB - Tehnologie” Societate cu Răspundere Limitată, avocatul Sidorenco Maxim, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „CNB - Tehnologie” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 31 martie 2021 a Curții de Apel Comrat, prin care a fost respinsă cererea de repunere în termen de declarare a apelului incident și restituită cererea de apel incident ca fiind depusă în afara termenului legal,

c o n s t a t ă :

La 05 septembrie 2019, ÎS „Calea Ferată din Moldova” a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva ÎCS „CNB-Tehnologie” SRL cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii s-a indicat că, la 22 septembrie 2011 între ÎCS „CNB-Tehnologie” SRL și Secția de Alimentare cu Energie Electrică or. Basarabeasca, filială a ÎS „Calea Ferată din Moldova”, a fost încheiat contractul de furnizare a energiei electrice cu nr. 61. Obiectul contractului îl constituia furnizarea și consumul de energie electrică la locul consumatorului.

A menționat că, la momentul înaintării acțiunii, conform actului de verificare a decontărilor dintre întreprinderi, ÎCS „CNB-Tehnologie” SRL datorează ÎS „Calea Ferată din Moldova” suma de 36488,40 de lei pentru furnizarea energiei electrice, iar până la înaintarea acțiunii, ÎCS „CNB-Tehnologie” SRL nu și-a onorat obligațiile contractuale.

A solicitat reclamantul încasarea de la ÎCS „CNB-Tehnologie” SRL în beneficiul ÎS „Calea Ferată din Moldova” a datoriei de bază în sumă de 36488,40 de lei și a cheltuielilor de judecată.

La 31.01.2020 în ședința de judecată reprezentantul reclamantului ÎS „Calea Ferată din Moldova”, a înaintat cerere privind majorare a pretențiilor din acțiunea

inițială privind încasarea sumei în mărime de 36 488,40 de lei în calitate de datorie, și penalitate în mărime de 34 359,53 de lei.

Pin încheierea Judecătoriei Cimișlia, sediul Central din 31 ianuarie 2020, cererea reprezentantului reclamantului privind admiterea cererii de majorarea cuantumului pretențiilor din acțiunea inițială în acțiunea civilă înaintată de către ÎS „Calea Ferată din Moldova” împotriva ÎCS „CNB-Tehnologie” SRL privind încasarea datoriei, cheltuielilor de judecată, a fost respinsă ca fiind tardivă.

Prin hotărârea Judecătoriei Cimișlia, sediul Central din 31 ianuarie 2020, a fost admisă cererea de chemare în judecată înaintată de ÎS „Calea Ferată din Moldova” împotriva ÎCS „CNB-Tehnologie” SRL cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată. A fost încasat din contul ÎCS „CNB-Tehnologie” SRL în beneficiul ÎS „Calea Ferată din Moldova”, suma în calitate de datorie pentru prestarea serviciilor în mărime de 36488,40 de lei, suma în calitate de taxă de stat 1094,65 de lei achitată la depunerea acțiunii, iar în total suma de 37583,05 de lei.

Nefiind de acord cu încheierea și hotărârea primei instanțe, reprezentantul ÎS „Calea Ferată din Moldova”, Onceanu Adrian la 18 februarie 2020 a depus cerere de apel nemotivată și la 15 mai 2021 a depus apel motivat împotriva încheierii și hotărârii primei instanțe, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea încheierii judecătoriei Cimișlia, sediul Central din 31 ianuarie 2020 ca fiind neîntemeiată, și casarea parțială a hotărârii Judecătoriei Cimișlia, sediul Central din 31 ianuarie 2020 în partea neîncasării penalității și emiterii unei noi hotărâri în partea respectivă prin care să fie admisă cererea de majorare a pretențiilor și încasată din contul ÎCS „CNB - Tehnologie” SRL în beneficiul ÎS „Calea Ferată din Moldova” a penalității în mărime de 34 359,53 de lei.

La 27 octombrie 2020, reprezentantul ÎCS „CNB-Tehnologie” SRL, avocatul Sidorencu Maxim nefiind de acord cu hotărârea emisă de prima instanță, a înaintat apel incident asupra acesteia, prin care a solicitat să fie repusă în termen ÎCS „CNB-Tehnologie” SRL pentru prezentarea referinței și înaintarea apelului incident, să fie scutită ÎCS „CNB-Tehnologie” SRL de plata taxei de stat pentru depunerea apelului și să fie primită pe rol prezentul apel incident, să fie casată hotărârea primei instanțe din 31 ianuarie 2020, să fie remisă cauza la rejudecare în alt complet de judecată în prima instanță și cu titlu secundar, să fie emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea ÎS „Calea Ferată din Moldova” să fie respinsă.

Prin încheierea din 31 martie 2021 a Curții de Apel Comrat a fost respinsă cererea de repunere în termen de declarare a apelului incident depusă de reprezentantul ÎCS „CNB-Tehnologie” SRL, avocatul Sidorencu Maxim, ca neîntemeiată, iar, apelul incident declarat de reprezentantul ÎCS „CNB-Tehnologie” SRL, avocatul Sidorencu Maxim cu privire la repunerea în termen de înaintarea a apelului, a fost restituit apelantului în legătură cu depunerea în afara termenului legal.

La 07 mai 2021, prin intermediul oficiului poștal, reprezentantul ÎCS „CNB - Tehnologie” SRL, avocatul Sidorencu Maxim a declarat recurs împotriva încheierii din 31 martie 2021 a Curții de Apel Comrat, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel pentru examinarea cererii de apel.

În motivarea recursului, reprezentantul ÎCS „CNB - Tehnologie” SRL, avocatul Sidorencu Maxim a invocat ilegalitatea încheierii instanței de apel.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele dosarului rezultă că, Curtea de Apel Comrat a pronunțat încheierea la 31 martie 2021, copia încheierii recurate a fost expediată la adresa poștală indicată de recurent în cererea de apel la 06 mai 2021 (f.d.1-Vol.II), însă la materialele cauzei lipsește dovada recepționării încheierii recurate.

Prin urmare, cererea de recurs declarată la 07 mai 2021, se consideră depusă în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

Prin notificarea din 18 mai 2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia recursului, pentru cunoștință. (f.d.16-Vol.II)

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, în raport cu temeiurile invocate în cererea de recurs și prevederile legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de reprezentantul ÎCS „CNB-Tehnologie” SRL, avocatul Sidorencu Maxim, neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum rezultă din materialele dosarului, la data de 05 septembrie 2019, ÎS „Calea Ferată din Moldova” a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva ÎCS „CNB - Tehnologie” SRL cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătorei Cimișlia, sediul Central din 31 ianuarie 2020, cererea reprezentantului reclamantului privind admiterea cererii de majorarea cuantumului pretențiilor din acțiunea inițială în acțiunea civilă înaintată de către ÎS „Calea Ferată din Moldova” împotriva ÎCS „CNB-Tehnologie” SRL privind încasarea datoriei, cheltuielilor de judecată, a fost respinsă ca fiind tardivă.

Prin hotărârea Judecătorei Cimișlia, sediul Central din 31 ianuarie 2020, a fost admisă acțiunea înaintată de către ÎS „Calea Ferată din Moldova”.

La 24 februarie 2020, reprezentantul ÎS „Calea Ferată din Moldova”, Onceanu Adrian a declarat apel împotriva încheierii și hotărârii Judecătorei Cimișlia, sediul Central din 31 ianuarie 2020.

La 02 iunie 2020, Curtea de Apel Comrat a emis încheierea prin care a fost acceptată spre examinare apelul declarat de reprezentantul reclamantului ÎS „Calea Ferată din Moldova”, Onceanu Adrian împotriva hotărârii Judecătorei Cimișlia, sediul Central din 31 ianuarie 2020. A fost dispusă intentarea procedurii de apel pe cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de ÎS „Calea Ferată din Moldova” împotriva ÎCS „CNB - Tehnologie” SRL cu privire la încasarea datoriei, și a cheltuielilor de judecată.

În vederea pregătirii cauzei s-a dispus efectuarea următoarelor acte procedurale se expediază intimatului copia de pe cererea de apel depusă de reprezentantul reclamantului ÎS „Calea Ferată din Moldova”, Onceanu Adrian, stabilindu-le

termenul de 10 zile de la data comunicării prezentei încheieri pentru prezentarea referinței; se informează intimații privind faptul că în conformitate cu prevederile art. 362¹ alin. (1) al Codului de procedură civilă, ei sunt în drept după expirarea termenului de apel să depună apelul incident nu mai târziu de data depunerii referinței la cererea de apel. (f.d.113)

Încheierea vizată a fost recepționată de către ÎCS „CNB-Tehnologie” SRL la data de 15 iunie 2020, fapt confirmat prin avizul poștal anexat la materialele cauzei. (f.d.45)

Subsecvent, Colegiul civil al instanței de apel a constatat că, de la data de 15 iunie 2020 a început să curgă pentru intimatul ÎCS „CNB-Tehnologie” SRL termenul de 10 zile acordat de instanță pentru depunerea referinței și a apelului incident.

Totodată, Colegiul civil al instanței de apel conform materialelor cauzei a stabilit că, abia la 27 octombrie 2020 reprezentantul ÎCS „CNB-Tehnologie” SRL, avocatul Sidorencu Maxim a înaintat apel incident asupra hotărârii emise de prima instanță la 31 ianuarie 2020, prin care a solicitat: să fie repusă în termen ÎCS „CNB-Tehnologie” SRL pentru prezentarea referinței și înaintarea apelului incident. (f.d.169-170)

Prin încheierea din 31 martie 2021 a Curții de Apel Comrat a fost respinsă cererea de repunere în termen de declarare a apelului incident depusă de reprezentantul ÎCS „CNB-Tehnologie” SRL, avocatul Sidorencu Maxim, ca neîntemeiată, iar apelul incident împotriva hotărârii Judecătoria Cimișlia, sediul Central din 31 ianuarie 2020, a fost restituit apelantului în legătură cu depunerea în afara termenului legal.

La adoptarea acestei soluții instanța de apel a invocat că, jurisprudența CtEDO subliniază asupra obligației părții de a lua măsurile necesare pentru protecția drepturilor sale de acces la justiție, inclusiv prin manifestarea diligenței în exercitarea drepturilor sale procedurale și a interesului față de soarta dosarului vizat (cauza Van Harn vs. Germania, hotărâre din 11 septembrie 2007, cauza Pîrnău ș.a. vs. Republica Moldova, hotărâre din 31 ianuarie 2012 și cauza SA Universul vs. Republica Moldova, hotărâre din 10 iulie 2012).

În legătura cu circumstanțele expuse, Colegiul civil al instanței de apel a constatat că, de către reprezentantul ÎCS „CNB-Tehnologie” SRL, avocatul Sidorencu Maxim nu au fost prezentate probe admisibile și veridice în vederea temeiniciei omiterii termenului de depunere a cererii cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului incident împotriva hotărârii judecătorești vizate în speță, de aceea cerere de repunere a termenului omis este pasibilă respingerii ca neîntemeiată.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La caz, Colegiul civil al instanței de apel a notat, că calcularea curgerii termenilor de depunere a apelului incident au fost expuse expres în încheierea de primire a speței în procedură, faptul dat s-a făcut cu scopul optimizării timpului examinării cauzelor civile pentru respectarea principiului rațiunii, stabilit în art. 4 din Codul de procedură civilă și în § 1 art. 6 din CEDO.

De asemenea Colegiul civil al instanței de apel a menționat că, stabilirea termenelor procedurale și solicitarea respectării lor este condiționată prin contradictorialitatea și egalitatea părților în drepturile procedurale în conformitate cu art. 26 din Codul de procedură civilă, care garantează respectarea așa numitului principiu de „egalitatea armelor”(equality of arms) sau a principiului securității raporturilor juridice în conformitate cu §1 art.6 din CEDO.

Verificând legalitatea încheierii instanței de apel, în raport cu motivele recursului și cadrul legal aplicabil speței, instanța de recurs constată ca justificată concluzia instanței de apel cu privire la depunerea apelului incident de către reprezentantul ÎCS „CNB - Tehnologie” SRL, avocatul Sidorenco Maxim în afara termenului stabilit de instanță pentru depunerea referinței și apelului incident.

În susținerea opiniei enunțate, instanța de recurs va reține prevederile art. 362¹ alin. (1) din Codul de procedură civilă, potrivit cărora în cadrul procesului în care se judecă apelul depus de apelant, intimatul este în drept, după expirarea termenului de apel, să depună apel incident în scris, inclusiv în formă electronică prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Apelul incident se depune nu mai târziu de data depunerii referinței la cererea de apel.

Cu referire la norma legală enunțată, instanța de recurs constată ca neîntemeiat argumentul recurentului invocat în cererea de recurs precum că restituirea apelului incident din motivul neprezentării acestuia în termenul acordat pentru prezentarea referinței, poate avea loc numai în cazul în care acest termen a fost adus la cunoștință participantului printr-un mijloc care asigură confirmarea primirii lui.

Și asta deoarece, actele cauzei denotă indubitabil că, prin încheierea din 02 iunie 2020 Curții de Apel Comrat, a fost acceptată spre examinare apelul declarat de reprezentantul reclamantului ÎS „Calea Ferată din Moldova”, Onceanu Adrian, cu intentarea procedurii de apel în prezenta cauză civilă, participanților la proces li s-a stabilit termen de 10 zile pentru a depune referința la cererea de apel. Totodată, părților li s-a adus la cunoștință că aceștia sunt în drept de a înainta apelul incident nu mai târziu de data depunerii referinței la cererea de apel.

Încheierea menționată a fost expediată la 02 iunie 2020 participanților la proces, inclusiv ÎCS „CNB - Tehnologie” SRL, pe care au recepționat-o la 15 iunie 2020, fapt ce se atestă prin avizul de recepție a scrisorii anexat la materialele cauzei.(f.d. 115-Vol.I)

Ținând cont de faptul că, termenul de înaintare a apelului incident a început să curgă din data recepționării copiei de pe încheierea Curții de Apel Comrat din data de 15 iunie 2020, prin urmare termenul de depunere a apelului incident a încetat la data de 26 iunie 2020.

Drept urmare, ÎCS „CNB - Tehnologie” SRL a cunoscut despre termenul limită de depunere a referinței, respectiv, și a termenului limită de declarare a apelului incident, cu toate acestea cererea de apel incident împotriva hotărârii din 31 ianuarie 2020 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central a fost depusă de reprezentantul ÎCS „CNB - Tehnologie” SRL, avocatul Sidorenco Maxim la 27 octombrie 2020, prin urmare, cu depășirea termenului stabilit de instanță pentru prezentarea referinței, care este unul de decădere.

Or, potrivit art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite,

prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Distinct de aceste prevederi legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, confirmarea expedierii și recepționării documentului către partea interesată se atestă prin avizul de recepție a scrisorii. (f. d.115- Vol.I)

Astfel fiind, acțiunile instanței de apel cu privire la expedierea încheierii din 02 iunie 2020 a Curții de Apel Comrat, se încadrează pe deplin în rigorile prevăzute la art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În temeiul celor expuse, nu poate fi reținut argumentul recurentului că până la depunerea apelului incident nu a depus nici o referință și că legea nu stipulează un termen concret de depunere a acestuia, or, reieșind din prevederile art. 362¹ alin. (1) din Codul de procedură civilă, apelul incident se depune nu mai târziu de data depunerii referinței la cererea de apel, iar prin încheierea din 02 iunie 2020 a fost acordat recurentului/intimat ÎCS „CNB - Tehnologie” SRL, un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii nominalizate, pentru depunerea referinței la cererea de apel. Astfel, până la 26 iunie 2020 ÎCS „CNB - Tehnologie” SRL, urma să depună și apelul incident.

În context, este de remarcat că, instanța de apel, prin prisma dispozițiilor art. 116 din Codul de procedură civilă, care prevede că, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță, însă, la caz, reprezentantul ÎCS „CNB - Tehnologie” SRL, avocatul Sidorencu Maxim a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului incident, dar nu au fost prezentate probe admisibile și veridice în vederea temeiniciei omiterii termenului de depunere a cererii cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului incident împotriva hotărârii judecătorești vizate în speță.

Nu poate fi reținut argumentul invocat de reprezentantul ÎCS „CNB - Tehnologie” SRL, avocatul Sidorencu Maxim că, încheierea din 02 iunie 2021 nu i-a fost comunicată, precum că, prin dispoziția executorului judecătoresc a fost aplicat sechestrul pe bunurile imobile ce aparțin ÎCS „CNB-Tehnologie” SRL, și astfel aceasta nu avea acces la corespondența poștală, deoarece materialele cauzei atestă contrariul, și anume: copia încheierii fiind expediată la adresa juridică a ÎCS „CNB-Tehnologie” SRL, indicată pe tot parcursul examinării cauzei cât și în cererea de apel incident(f.d.169/170-Vol.I), a fost recepționată de ultimul, fapt confirmat prin avizul de recepție, anexat la materialele cauzei.(f.d.115-Vol.I)

Instanța de recurs mai reține că, acțiunile recurentului privind declararea apelului incident la 27 octombrie 2020 nu constituie decât o ignorare de către aceștia a respectării drepturilor și obligațiilor procedurale, în condițiile în care art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, obligă părțile să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

În asemenea circumstanțe, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanța de apel temeinic și legal a respins cererea de repunere în termen de declarare a apelului incident și restituie cererea de apel incident ca fiind depusă în afara termenului legal.

Instanța de recurs accentuează că, soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că, prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în prima instanță și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către reprezentantul ÎCS „CNB - Tehnologie” SRL, avocatul Sidorencu Maxim sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de reprezentantul Întreprinderii cu Capital Străin „CNB - Tehnologie” Societate cu Răspundere Limitată, avocatul Sidorencu Maxim.

Se menține încheierea din 31 martie 2021 a Curții de Apel Comrat, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „CNB - Tehnologie” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor judiciare.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru